

15.6.2007

Kunta- ja palvelurakennemuutos varjostaa kuntajohtajien työhyvinvointia

Paras-hankkeen aiheuttama epävarmuus heijastuu stressinä ja lisääntyneinä alanvaihtoaikoina

Kunta-alan muutokset vaikuttavat kuntajohtajien työhyvinvointiin. Vaikka kuntajohtajat arvioivat työkykynsä kaiken kaikkiaan hyväksi, viidennes kuntajohtajista kokee erittäin tai melko paljon stressiä ja kolmanneksella on uupumisoireita. Aikomukset vaihtaa alaa ovat kuntajohtajilla kaksi kertaa yleisempiä kuin kunta-alan korkeakoulutetuilla keskimäärin. Tulokset käyvät ilmi Kuntien eläkevakuutuksen ja Suomen Kuntajohtajat ry:n tutkimuksesta "Kuntajohtajien työhyvinvointi 2007". Tiedot perustuvat kyselyyn, johon vastasi 304 Suomen 416 kuntajohtajasta (73 %). Yhtä kattavaa tutkimusta kuntajohtajien työhyvinvoinnista ei ole aiemmin tehty.

Epävarmuus on uhka työhyvinvoinnille

Kuntajohtajien työhyvinvointia varjostavat monenlaiset muutokset, joista ajankohtaisin on Paras-hanke. Tulosten mukaan kolmanneksella kunnista ovat Paras-hankkeeseen liittyvät selvitykset vielä aloittamatta tai keskeneräisiä. Epävarmuutta kuntajohtajan työnkuvaan tuo myös uhka irtisanomisista. Luottamuspuolan vuoksi irtisanomisen uhkaa kokee reilu kymmenes vastaajista. Lähes yhtä moni kokee asemansa epävarmaksi myös Paras-hankkeen osalta.

Yhteistyöllä ja tuella on ratkaiseva merkitys työhyvinvointiin

Toimiva yhteistyö kunnan poliittisten päättäjien ja virkamiesten kesken on kuntajohtajalle työhyvinvoinnin edellytys. Yhteistyö kuntajohtajien ja poliittisten päättäjien kesken sujuu kunnissa yleensä melko hyvin. Aina näin ei kuitenkaan ole ja tukea kaivattaisiin enemmän. Ongelmat yhteistyössä näkyvät kuntajohtajien lisääntyneenä stressinä, työssä jaksamisen ongelmina sekä lisääntyneinä alanvaihtosuunnitelmina.

Työhyvinvoinnin ongelmat johtavat alanvaihtoaikaisiin

Epävarmuus, yhteistyön sujumattomuus ja muut työhyvinvoinnin ongelmat saavat kuntajohtajia hakemaan muutosta tilanteeseensa. Kuntajohtajista 13 prosenttia on harkinnut vakavasti alanvaihtoa. Tämä on kaksi kertaa enemmän kuin kunta-alan korkeakoulutetuilla keskimäärin. Työpaikan vaihtoa on harkinnut 12 prosenttia ja pidemmän vapaan pitämistä tai eläkkeelle siirtymistä joka kymmenes kuntajohtaja. Eri-ikäiset kuntajohtajat reagoivat ongelmiin eri tavalla, sillä nuoret kuntajohtajat harkitsevat enemmän alan tai työpaikan vaihtoa kun taas vanhemmat kuntajohtajat eläkkeelle siirtymistä.

Kuntajohtajat kokevat työnsä merkittäväksi, mutta yksinäiseksi

Lähes kaikki kuntajohtajat pitävät työtään merkittävänä tai tärkeänä. Työtyytyväisyyttä heikentää kuitenkin työn yksinäisyys. Työtyytyväisyyttä laskee myös se, että työstä saadun korvauksen ei koeta vastaavan työn kovia vaatimuksia. Kuntajohtajien työtyytyväisyys onkin alempi kuin kunta-alan korkeakoulutetuilla keskimäärin. Työhyvinvointia voitaisiin parantaa esimerkiksi luomalla vertaistuen mahdollisuuksia alueellisesti. Kuntajohtajat kaipaavat myös työnohjausjärjestelmän luomista.

Kattavaa tietoa kuntajohtajien työhyvinvoinnista puuttui

Kuntajohtajien työhyvinvointia selvittävä tutkimus toteutettiin, koska ajantasaista, kattavaa tietoa kuntajohtajien työhyvinvoinnista ei ollut. Tiedossa kuitenkin oli, että Paras-hanke ja muut kunta-alan muutokset tuovat suuria haasteita kuntajohtajille. Aineisto kerättiin huhti-toukokuussa 2007. Tutkimuksen vastausprosentti oli 73 ja aineiston edustavuus on erinomainen.

Kyselyyn vastanneiden kuntajohtajien keski-ikä oli 53 vuotta, miehiä oli 84 % ja heillä oli keskimäärin 12 vuoden kokemus kuntajohtajan työstä. Kuntajohtajat tekivät keskimäärin 51 tuntia työtä viikossa.

Lisätietoja:

Kuntien eläkevakuutuksen tutkimus- ja kehittämisjohtaja
Pauli Forma, puh. 040 525 4530

Kuntien eläkevakuutuksen toimitusjohtaja
Markku Kauppinen, puh. 020 614 2201

Suomen Kuntajohtajat ry:n puheenjohtaja, kaupunginjohtaja
Erkki Kukkonen, puh. 040 315 2230

Julkaisu: Kuntajohtajien työhyvinvointi 2007. (tekijät Pauli Forma, Karoliina Harkonmäki, Pirjo Saari ja Janne Väänänen). Kuntien eläkevakuutuksen monisteita 2/2007. Julkaisu on tämän tiedotteen liitteenä.